

מינהל הגימלאות
אגף סיעוד

שד' ויצמן 13
ירושלים 91909
טל. 02-6709722
פקס. 02-6463084
Email: rinag@nioi.gov.il

י"ח שבט, תשע"א
23 ינואר, 2011

אגרת 231

לכבוד
נותני שירותים לטיפול אישי בבית

הנדון: הפקדות כספיות פנסיה וכספים בגין פיצויי פיטורים של עובדים זרים
הסדר לשלב ביניים

המוסד לביטוח לאומי מופקד על ביצוע חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - "החוק") ומשכך אחראי גם להפעלתו התקינה של ביטוח הסיעוד, שלגביו קיימת הוראות מפורשות בפרק י' לחוק.

בשנת 2008 פרסם המוסד לביטוח לאומי מכרז למתן שירותי סיעוד בבית, מס' 2008(2038), אשר במסגרתו נחתמו הסכמים בין חברות נותנות שירותי סיעוד לבין המוסד לביטוח לאומי (להלן - "ההסכם").

פרק יח' להסכם בא להבטיח בין היתר, כי פיצויי הפיטורין והגמל המכוסים והמשולמים ע"י המוסד לביטוח לאומי, יועברו לידי המטפלים והמטפלות ולא יישארו כרווח נוסף אצל המעבידים, נותני השירותים.

איגרת מס' 183 מיום 1 ביולי 2008 קובעת כי הסכומים עבור הפנסיה ישמרו "בחשבון נפרד הנושא ריבית והצמדה" עד למועד שבו יוקם חשבון בנק מיוחד להפקדת הפרשות אלה.

בתחילת שנת 2010 זו נכנס לתוקף סעיף 58 להסכם הקובע: "על אף האמור לעיל, ככל שמדובר במטפל שהוא עובד זר, יהיה ההסדר המפורט בחוזה זה כפוף להוראות חוק עובדים זרים, תשנ"א-1991, ולהוראות הגורמים המוסמכים להסדיר סוגיה זו. הנחיות עדכניות לנותני השירותים יינתנו עם יישום החוזה".

על סמך סעיף 58 האמור, פורסמה ביום 10 בפברואר 2010 איגרת 209 לפיה יש לפתוח לאלתר חשבונות נאמנות ויש להפקיד בהם את הפרשות המעביד ע"ח פנסיה (5%) וע"ח פיצויי פיטורים (8.33%), וכן להפקיד בחשבון הנאמנות את הכספים שהופקדו בחשבון הבנק המיוחד לפי איגרת 183.

האמור באיגרת 183 ובאיגרת 209 עולה בקנה אחד עם האמור בעת"מ 201/01 איגוד נותני שירותי הסעד נ' מוסד לביטוח לאומי, מיום 17.2.2002 (כב' השופט עדיאל):

"אינני רואה פסול בכך שהמשיב (המוסד לביטוח לאומי - לא במקור מ.מ.) ידאג להבטחת זכויות העובדים על ידי הפרשת הכספים המגיעים להם ולהפקדתם בקופות פיצויים. יתר על כן, המשיב, כפי שכבר נזכר, משלם לעותרות עבור תנאים אלה שהן מעניקות לעובדיהן במסגרת התעריף. לאור כך, אין כל סיבה אשר תמנע מהמשיב לעמוד על כך שהעותרות תעשינה בכספים שימוש למטרה שלשמה הם נועדו על ידי הפקדתן בקופות לפיצויים... לאור כך אין כל סיבה אשר תמנע מהמשיב לעמוד על כך שהעותרות תעשינה בכספים שימוש למטרה שלשמה הם נועדו על ידי הפקדתן בקופות לפיצויים".

אף על פי כן חלק מנותני השירותים טרם הסדירו את ההפקדות לעובדים הזרים.

חלק מנותני השירותים, טוענים כי המוסד לביטוח לאומי פועל בניגוד להוראות סעיף 1א לחוק העובדים הזרים, תשנ"א-1991 המחייבות הפקדה לחשבון בנק כאמור באותו סעיף. אין בטענה זו ממש: סעיף 1א טרם נכנס לתוקף שכן עדיין לא הותקנו תקנות מכוחו.

המוסד לביטוח לאומי רואה בחומרה רבה את המצב הנוכחי, בו חלק מנותני השירותים לא מפקידים את כספי הפנסיה והפיצויים של העובדים הזרים בחשבון נאמנות, זאת בניגוד להנחיה 209, הנחיה שכאמור עולה בקנה אחד עם האמור בעת"מ 201/01 שצוטט לעיל.

בנוסף לכך חברות רבות שמבקשות לפעול בהתאם להנחיה 209 מיום 2 במרץ 2010 המאפשר הפקדה בחברת ביטוח, העבירו לעיון המוסד לביטוח לאומי הצעות התקשרות של חברות ביטוח הדורשות דמי ניהול שעל פניו נראים כמפורזים ופוגעים בעובד הזר.

אשר על כן, לאחר בדיקה מעמיקה והתייעצויות רבות, ביניהן עם מנהל מחלקת ביטוח חיים באגף שוק ההון והביטוח במשרד האוצר, אנו דורשים מחברות נותנות השירותים שטרם הסדירו חובת ההפקדות על פי אגרות 209 ו-209א לפעול כדלקמן:

להתקשר עם חברות ביטוח לצורך פתיחת **פוליסת ביטוח חיים הכוללת רכיב חסכון שאינה מוכרת כקופת ביטוח (להלן - פוליסת פרט)** על שם כל עובד ועובד, ובלבד שתכלול גם כיסויים למקרי מוות ונכות.

בהתאם ליעוץ שקיבלנו ממשרד האוצר, גובה דמי הניהול המותרים הינם עד לגובה 2% מהצבירה **או לחילופין** עד 6% מההפקדות השוטפות + 1.5% מהצבירה.

הפקדות אלו מהוות הכנסה רעיונית של העובד החייבת במס הכנסה בעת ההפקדה ופטורות ממס הכנסה בעת המשכיה, פרט למיסוי על רווחי הון.

(א) לגבי התקופה שמיום 1.1.2008 (מועד כניסתו לתוקף של צו ההרחבה לביטוח פנסיוני במשק) ועד ליום 31.12.2009

1 כספי הפנסיה שהופקדו לפי איגרת 183 בחשבון נפרד יועברו להפקדה בפוליסת הפרט.

2 לגבי נותני שירותים שעדיין לא הפקידו את כספי הפנסיה בחשבון בנק נפרד או בחשבון נאמנות – כספי הפנסיה האמורים יופקדו בפוליסת פרט כאמור בסעיף 1 לעיל, לא יאוחר מיום 28/2/2011. לעניין סעיף א, "כספי הפנסיה" – הפרשות המעביד (נותן השירותים) לגמל ולפיצויים כאמור בצו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק (להלן – צו ההרחבה), וכן כספים שנותן השירותים ניכה מן העובד לפי צו ההרחבה.

(ב) לגבי התקופה שמיום 1.1.2010 (מועד כניסתו לתוקף של ההסכם) הנוכחי

1 לגבי נותני שירותים שעדיין לא הפקידו את כספי הפנסיה והפיטורים בחשבון נאמנות או בחברות ביטוח, כספי הפנסיה והפיטורים האמורים יופקדו בפוליסות פרט כאמור בסעיף 1.

2 לגבי נותני שירותים שהפקידו את כספי הפנסיה והפיטורים בחברות ביטוח או בחשבון נאמנות בהתאם לאיגרת 209 ו-209א – נותני השירותים רשאים להעביר את הכספים לפוליסת פרט כאמור בסעיף 1 לעיל אך בשלב זה אינם חייבים לעשות כן. סוגיה זו תיבחן על ידינו בהמשך.

ממועד פרסום איגרת זו ניתן להתקשר עם חברת ביטוח לצורך הפקדת כספי פנסיה ופיטורים אך ורק על פי ההנחיה שבסעיף 1 לעיל ואין לפתוח חשבונות ביטוח אחרים או חשבונות בנק.
לעניין סעיף ב, "כספי הפנסיה והפיטורים" – הכספים המשולמים לנותני השירותים במרכיב "פיצויים וגמל" בתעריף הנספח להסכם, כפי שיעודכן מעת לעת.

ג למען הסר ספק, ממועד כניסתו לתוקף של התקנות לפי סעיף 1יא לחוק העובדים הזרים, תשנ"א-1991, הרי שיהיה על נותני השירותים לפעול על פיהן והן תגברנה על הנחיות אלו.

ד נבקשם להעביר למוסד לביטוח לאומי דיווח מפורט על ביצוע הנחיה זו וזאת עד ליום 25.3.2011. הדיווח יכלול: שם העובד, שם חברת הביטוח, סוג הפוליסה, מס' הפוליסה, תקופת העסקה בגינה התבצעו ההפקדות, השכר ברטו ששולם בתקופה, וסכום ההפקדה הראשונית לכל עובד ועובד.

ה ויודגש, ככל שנותני השירותים לא יפעלו כאמור, יראה בכך המוסד הפרה יסודית של ההסכם.

בברכה,

העתקים : גב' אסתר דומיניסיני – מנכ"ל הביטוח הלאומי
גב' אילנה שרייבמן – סמנכ"ל גמלאות
עו"ד עמוס רוזנצויג – יועמ"ש המוסד לביטוח לאומי
עו"ד מיכאל אטלמן - יועץ משפטי, משרד התמ"ת
עו"ד שושנה שטראוס - יועצת המשפטית של רשות ההגירה
מר יואב גפני – מנהל מחלקת ביטוח חיים, אגף שוק ההון והביטוח, משרד האוצר
מר יעקב כהן – מנהל מחלקת קופות הגמל - רשות המיסים
עו"ד עמית שטאובר – לשכה משפטית, משרד האוצר
גב' קרן טרנר – רכזת פנים ורשויות, משרד האוצר
עו"ד שי סומך - מחלקת ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
עו"ד מיכל מזוז – לשכה משפטית, המוסד לביטוח לאומי
גב' כלנית קיי – ראש אגף סיעוד בקהילה, שירותי בריאות כללית
גב' מרים בר גיורא – מנהלת השירות לזקן, משרד הרווחה
גב' רבקה רוזנברג-בושם – מנהלת תחום סיעוד, המוסד לביטוח לאומי
חברי ועדות מקומיות